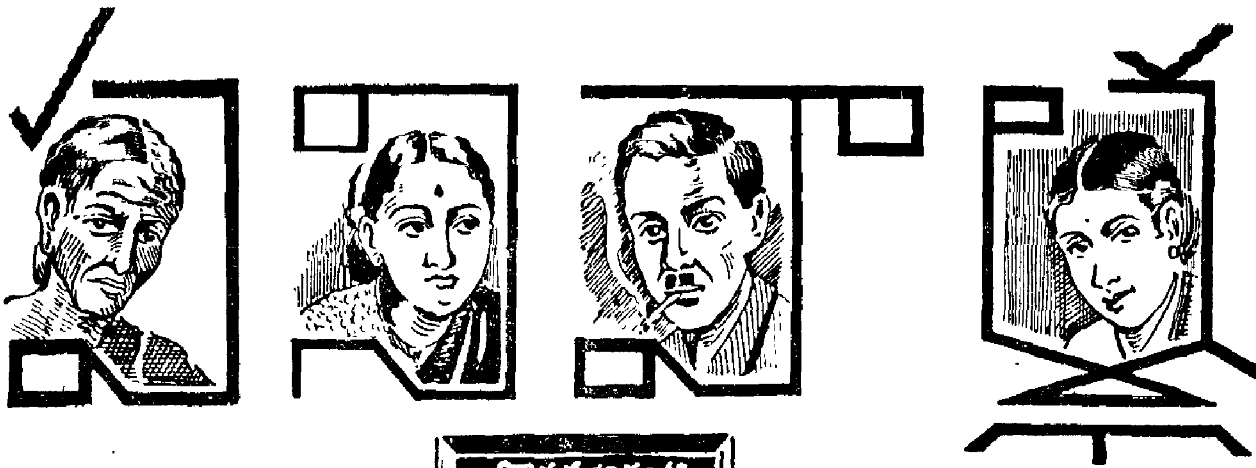

కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

"చవకగా వచ్చిందని లంకంత యిల్లు అద్దెకు తీసుకున్నారు. ఈదొడ్డి నేను చిమ్మి నీళ్లు చల్లలేను" అన్నది మా ఆవిడ.

"ఇంకేం? ఇంటి అద్దెలో కలిసి వచ్చినది పని మనిషికింద ఖర్చుపెట్టు. నే కాదన్నానా?" అని అన్నాను.

"పని మనిషికి అంత కూడా అవసరం లేదు లెండి. రెండు రూపాయలు నెలకు."

"అంతకూడా అంటే?"

"మీరంటిరిగా? అద్దెలో ఆదా చేస్తున్నంత"

"అద్దెలో ఎంత ఆదా చేస్తున్నామేం?"

"అయిదు రూపాయిలన్నా చేస్తున్నాం. ఈ ఇంటికి పదిరూపాయ లియ్యవచ్చును'"

"చాలా తెలివి అయిందానవు!"

"న్యాయం లేకపోతే సరి. అయిదు రూపాయల కింత ఇల్లు ఇవ్వటం ఏమిటి. మనముష్టి కొంప ఎనిమిది రూపాయల కివ్వటంలే?"

"పొరుగింటి పుల్ల కూరరుచిట!"

"ఇప్పుడు మనకీ ఘర్షణ దేనికికాని, పని మనిషిని రేపటినించీ రమ్మన మన్నాను. ఏం?"

"రమ్మన మన్నాక ఇంకా నా అనుమతి ఎందుకు?"

"సరే ననటానికి ఎంత మెలి పెడతారండీ!"

"చివర మాట నీదికాకుండా పోనివ్వవు మొత్తానికి!"

"మీరు పోనిచ్చే వారైనట్టు, పాపం!"

ఆరాత్రి దీక్షపట్టి చదువుతూన్న నవలను ఒంటి గంట ఆచాయల పూర్తిచేశాను. ఏం జరిగిందంటే ఆ గ్రంథ రాజం ఒక స్నేహితుడి సొత్తు, నెలరోజుల క్రితం దాన్ని అతని దగ్గిర్నించి 'ఇవ్వనో అంటుంటే' బలాత్కారంగా లాక్కొచ్చాను, వారం రోజుల్లో ఇచ్చేస్తానని వాగ్దత్తం చేసి, కారణాంతరాల వల్ల అది బాకీ పోవటమూ నాస్నేహితుడు నన్నుగురించి 'ముష్టి నవలా పుస్తకం కోసరం!) అపోహాలు టమూ కలిగి, నేను తప్పని సరిగా దీక్షపట్టవలసి వచ్చి

నేనిట్లా కన్ను మూశానో లేదో (నా ప్రాణానికి అట్లా అనిపించింది) మావాకిలి తలుపు ఎవరో దార్జన్యంగా తట్టటం మొదలు పెట్టారు. నేను మండి పడుతూ లేచి వెళ్లి వీధివాకిలి తెరిచాను. చీకట్లో ఎవరో నుంచుని ఉన్నట్టుంది.

"ఎవరు వారు?" అన్నాను.

"నేను పని చేసేదాని నయ్యా!" అంది అమిత వినయంగా.

"ఇదుగో, అమ్మా! నువ్విట్లా ప్రతిరోజూ అర్థరాత్రి వేళవస్తే మాకు కుదరదు" అని ఖండితంగా చెప్పాను.

"ఇప్పు డర్ధరేత్తి రేంటి నాయనా, తెల్లారి పోతేనూ!" అంది పని మనిషి.

"నీకు తెల్లవారింది గదరా, నాకింకా నాలుగు గంటల రాత్రి అట్లే ఉంది."

"నేను నాలుగిళ్లలో చేసుకు బతికే ముండను, నాయనగారూ"

"అయితే మిగతా మూడిళ్లలో చేసుకుని మరీ మా యింటికిరా!"

"ఆళ్లంతా ఈయాలకి లెగుస్తారా?"

"అయితే నేనేనా లెగిసేది. వల్లకాదు. పో. వెళ్లు. ఎనిమిది తొమ్మిది ఆచాయలరా."

"ఇయాళకు వచ్చానుగా, అయ్యా!"

"అయితే ఏడు!" అని నేను లోపలే అనుకుని మళ్లీ వచ్చి పడుకున్నాను. ఇట్లా నడుం వాల్చానో లేదో—

"అయ్యా!"

"ఏం?"

"చీపు రిప్పిస్తారూ?"

నాకు మండి పోయింది.

చీపు రెక్కడుందో నాకేం తెలుసు? తెలిసిన భార్య సమయంలో నన్నాదు కోవటానికి బదులు పుస్తక పడుకుని నిద్రపోతున్నది తన పక్కమీద.

"మరెట్లా గయ్యా!"

ఇంకా ఎట్లాగేముందీ? దీపం పెద్దదిచేసి పట్టుకుని "చీపురా, ఎక్కడున్నావే?" అంటూ ఇల్లంతా దొడ్డంతా తిరగాను! చీపురుకట్ట దొరికింది. బతుకు జీవుడా అని వచ్చి మళ్లీ పక్కలో పడ్డాను.

"అయ్యా!"

"ఏం?"

"మళ్లీ లేపటం ఎందుకు? ఇప్పుడే బిందా చెంబు ఇప్పించండి, నాయనా."

తప్పేదేముందీ? లాంతరు పట్టుకుని వంటింట్లోకి పోతే బిందె అయితే కనపడ్డది గాని దాన్నిండా నీళ్లున్నై. ఆ నీళ్లతో సహాబిందె ఇవ్వటం అధర్మమని పించింది. [illegible] నన్ని బొక్కెనలూ మిగిలినవి కంచాలలోకి ఒంపేసి చెంబు లన్నిటిలోనూ పీలయినంత వరకు పోసి ఇంకా మిగిలిన వాటిని తూము దగ్గిర పార బోసి బిందా చెంబూ పనిమనిషి మొహాన పారేసి వచ్చి పడుకున్నాను.

ఒక్క కునుకైనా సరీగా తీశానో లేదో "అయ్యా!" అంటూ పనిమనిషి తయారు!

"ఏం?"

"బాయి దగ్గిర బొక్కెనలేదే!"

"బొక్కెన బావి దగ్గిర ఎందుకుంటుందీ?—వంట ఇంట్లో ఉంటే! పైగా దాన్నిండా నీళ్లుకూడా ఉన్నై! బిందెనీళ్లివ్వటం భావ్యంకాక పోయినప్పుడు బొక్కెనతో యివ్వటం మాత్రం ఏం భావ్యం? బొక్కెనలో నీళ్లు కూడా తూముదగ్గిర పారబోసి బొక్కెనకూడా పని మనిషికిచ్చి పక్కమీద కూచున్నాను. ఇంకేం నిద్ర పడుతుందీ? సగం నిద్రలో లేచి బిందెల చప్పుడూ, చెంబుల చప్పుడూ, బొక్కెనల చప్పుడూ నీళ్ల చప్పుడూ వినటమే కాక, అపహార్థాల శీతలస్పర్శ అనుభ వించ టమే కాక పైనించి కిందికి మరకలు మరకలుగా తడిసిన వాడికి ఏమీ జరగనట్టు నిద్రపట్టమంటే ఎట్లా పడుతుంది?

అట్లాగే నిద్రపోయినాను. అదయినా నిరాటంకంగా జరిగిందా? నా భార్య నామంచం దగ్గిరికి వచ్చి విరగ బడి నవ్వి నాకు నిద్రాభంగం చేసింది. నేను కళ్లు బలవంతాన తెరిచి చూసి "ఏంవచ్చి పడ్డది?" అని అడిగాను కోపంగా.

"వంటింటి నిండా ఎందుకూ జలకలశాలు పరిచి పెట్టారు?" అంది నాభార్య.

నాకు అందులో నవ్వవలసిన విశేషమేమీ కనపడ లేదు!

మాపని మనిషికి నేను చెప్పిన ముక్క వినపడలేదో అర్థం కాలేదో ఏంగోలో మర్నాడు కూడా అర్ధరాత్రి వేళే వచ్చింది. (ఆమనిషి నడిగితే నాలుగున్నరకు వస్తున్నా నంటుంది. నేను నమ్మను!) అదీకాక దొడ్లో ఎక్కడి

కసువు అక్కడే ఉండిపోతున్నదని నాభార్యకూడా అంది, కనకపనివేళ మార్చమని పని మనిషికి మా ఇద్దరి పక్షానా జాయింటు హుకుముజారీ చేశాం.

ఇది జరిగిన మర్నాడు నాకు టంచనుగా ఏడున్నరకు కాఫీ అందలేదు. ఏమిటా అని విచారిస్తే "ఇంకా పని మనిషి రాలేదు. చెంబులు తోమలేదు," అని తెలియ వచ్చింది.

ఇంత ఆలస్యమయినా చిక్కగానే ఉంది. ఆరు-ఆరున్నర చాయల వచ్చేటట్టు పని మనిషిని చూడమని చెప్పించాను. ఆ తరవాత కొంత అనుకూలంగానే వుంది.

"ఏమండీ, పని మనిషికి ఇంకో అర్థరూపాయి పెంచి దానిచేతే బట్టలుకూడా ఉతికించుకుందామండీ!" అంది నాభార్య ఒకనాడు.

"చాకలవాడున్నాడుగా?"

"వాడి దుంప తెగిరి! బట్టలన్నీ పిగల గొట్టేస్తున్నాడు. చిన్న చిన్నవి పారేసి వెయ్యనే లేదంటున్నాడు. ఏనీళ్లలో ముంచుకొస్తున్నాడో ఏమో వెధవ? వాసన వేస్తున్నవి. పైగా వాడు ప్రతిరోజూ రాడాయె!"

"వాడికి పావలేగా ఇస్తున్నది?"

"దీని కింకొక్క పావలేగా? అయినా మనం డబ్బులే ఇవ్వక్కర్లేదు. ఒకపూట అన్నం పెట్టినా ఒప్పుకుంటుంది."

"వోసి పిచ్చిదానా, ఎక్కడి అర్థరూపాయి, ఎక్కడి పూట అన్నం! మనకు నష్టం కాదూ?"

"ఆఁ! ప్రతిరోజూ మనింటో మనిషి అన్నం మిగుల్తూనే ఉంటుంది. నష్టంలేదు."

"సరే, కానీ!"

మొత్తం మీద మాపని మనిషి చాలా సాధువు. మెల్లిగానూ ఎంతో వినయ విధేయతలు గానూ ఉండేది. ఎప్పుడన్నా బజారికి పొమ్మన్నా, కారం గడ్డలూ కొట్టమన్నా పిర్లూ గిర్లూ విసరమన్నా సణగకుండా ఒప్పుకునేది.

పనిమనిషి బజారుకు వెళ్లి ఏవైనా తెస్తే, "సరుకులు తక్కువ వచ్చినట్టుగా ఉన్నయ్యే! ఖరీదు ఎక్కువగా ఉన్నట్టుందే!" అనటం మొదలు పెట్టింది. అంతే కాక క్రమంగా చిన్న చిన్న వస్తువులు పారేసుకునో - ఏమో పనిమనిషిని దబాయించటం కూడా ప్రారంభించింది మా ఆవిడ.

సాటిమనిషిని లోకువచేసి మాట్లాడుతుంటే నా అంతరాత్మ ఊరుకోదు. ఎవరూ నమ్మరు గాని నేను సోషిలిస్టును. అందుచేత నాభార్య దౌర్జన్యాన్ని కొంచెం అదిమి పట్టుతుండేవాణ్ణి. అందుకు నన్ను నాభార్య రహస్యంగా చివాట్లు పెట్టేది.

"నన్నుమాత్రం అనగలరు! అదేమి చేసినా వూరుకుంటారు? దాన్నేమనరు?"

"ఛా! అది చాలా మంచిది. తిరిగి ఘాటుగా సమాధానం కూడా చెప్పలేదు. దానిమీది కెందుకు ఒంటికాలిమీద పోతావు?"

"మీకు తెలేదు. మీరూరు కోండి!"

ఒకనాడు నేను కాఫీ హోటలుకు బయలు దేరబోతూ పెట్టెలోనించి తీసి చొక్కా తొడుగు కుంటూ ఉండగా మా పనిమనిషి వచ్చి "అయ్యగారూ, గది చిమ్మాలి" అన్నది. నేను ఇవతలికి వచ్చి నాభార్యకు కాఫీహోటలు నించి ఏమేమి కావాలో బజారునించి ఏమేమి పట్టుకు రావాలో కనుక్కొని అలవాటు ప్రకారం జేబు తడువుకుంటే జేబులో ఏమీలేదు. రూపాయతీసి బల్లమీద పెట్టినట్టు జ్ఞాపకం వచ్చింది. పనిమనిషి గదిచిమ్మాలని తొందర చెయ్యటంలో అది తీసి జేబులో వేసుకోకుండా ఇవతలికి వచ్చాను. వెళ్లి చూస్తే బల్లమీద రూపాయలేదు. పెట్టెతీసి పర్సులో చూస్తే అయిదు రూపాయల కాగితం ఉందిగాని, విడి రూపాయ లేదు. పనిమనిషే తీసుకుని ఉండాలి. ఇంకెవరు వచ్చారూ?

పనిమనిషి పని పూర్తిగానూ ఇంత నమ్మకంగా చేసి పోయినా దాన్ని అపనమ్మకం నాకు తెలిసిపోయింది. మనిషి స్వభావం ఎంతవరకు అర్థమౌను!

అపాట్లు మేము ఇళ్ళు మా ఆఫీసులో పనిమనిషి మీద రిపోర్టు చేశాను. అపాట్లు నాభార్య వెళ్ళి పనిమనిషి మీద గైరమని పడ్డది. నుంచున్న పాళంగా దాన్ని బట్ట విప్పమంది. చీరకొంగున ముడి కనపడితే అదేమిటని అడిగింది. ఎవరో ఇచ్చిన జీతమని చెప్పింది పనిమనిషి. కావలిస్తే వాళ్లను అడిగి కనుక్కోమని కూడా అంది. అది సరిగా రూపాయి. ఆరూపాయి తెచ్చి నాభార్య నాకు చూపించింది. ఆరూపాయి అచ్చగా నా రూపాయి మల్లేనే ఉంది. కాని రూపాయిని బోలినరూపాయి ఉండ వచ్చును.

"నువ్వీక్షణం నించీ మా ఉద్యోగం నించి విరమించ వచ్చును" అని పనిదానితో ఇద్దరమూ ఏకగ్రీవంగా చెప్పేశాం. దానికి మాత్రం Benifit of doubt ఇచ్చేసి ఆరూపాయి మా ఆశీర్వాదాలతో పాటు ఉంచుకో మన్నాము.

ఆడవాళ్లకు ఎంత అనుభవమూ చాల దు. ఆ సాయంత్రం నాభార్య ఇంకో పనిమనిషిని పెట్టింది. ఈ పనిమనిషి ఇరవై ఏళ్ల లోపుది. చాలా చురుకైనది. పని శుభ్రంగా త్వరగా చేస్తుంది. కాని అమిత కోపధారి. నాభార్యకూ దానికీ మొదటినించీ పడలేదు. కాని దీన్ని గట్టిగా కోప్పడటానికి నాభార్యకు అమిత భయం. మా ఆవిడను బెదరగొట్టు తున్నందుకు పనిదాన్ని చూస్తే నాకు కోపంగానే ఉండేది. కాని దాని కేమీ దురుద్దేశాలు లేవని అనుకున్నప్పుడూ దాని పనితనం చూసి ఏమీ అన బుద్ధి అయ్యేది కాదు.

మా యీ పనిమనిషి ఒక విధమైన సోషలిస్టు. ఒక పూట రాకపోతే "ఎం మను గొడవ ?" అనుకొంటాను. దాన్ని మనం యంత్రంగా భావించకూడదు. ఒకప్పుడు రాకపోతే ఏదో తగిన కారణం ఉంటే రాలేదని గ్రహించాలి మనం. ఎప్పుడైనా ఒంట్లో బాగా లేకపోయినా సర్దుకుపోవాలి. అట్లా కనక సర్దుకు పోగలిగితే అది నిష్కారణంగా గైరుహాజరు కావటం కాని పని తప్పించుకోవటం కాని చెయ్యదన్న మాట. మరి నా భార్యకు అంత సోషలిజం అర్థం కాదు. అందుకని నెలకు ఒక పూట రాకపోయినా సణుక్కునేది. (కోప్పడటానికి భయం!) నామటుకు నాకు దాని సోషలిజంలో ఎక్కడా వెల్తి కనిపించలేదు.

నెలతిరిగి వచ్చింది. పనిమనిషి జీతం అడిగింది. ఎంత ఇవ్వాలన్నాను రెండున్నర ఇవ్వాలంది. వెనకటి పని

[illegible] ఇచ్చేవాళ్ళనే, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ! [illegible] మొహాన వార్చుకూడా [illegible] ! [illegible] !" అన్నా. వేరే వార్చిపొయ్య కుండానే మిగులుతుంది కదా అన్నాను. పనిమనిషికి అన్నంపెట్టే ఏర్పాటు చేసుకున్నప్పటి నించీ ఇద్దరు మనుషుల అన్నం మిగులుతున్నదనీ, అదెందుకంటే ఒకవేళ మిగలక పోతే పనిమనిషి ఊరుకోదు గనక యీ పీనిగను రెండున్నరకు మాట్లాడి ఒకమనిషి అన్నమే మిగులుస్తున్నాననీ చెప్పింది. ఇదంతా ఒకంతట బోధపడే వ్యవహారం కాదు. సరే, పోనీ, నాకెందుకు, పొమ్మని ఊరుకున్నాను.

[illegible] [illegible] [illegible] తీసుకుంది, [illegible] [illegible] అన్నా.

పని ముండ యధాప్రకారం హాజరైంది.

"ఏమే, అమ్మగారు రావద్దంటే వచ్చావు ?" అన్నాను.

"అమ్మగారంటే అంది లెండి. ఊడ్చి ముగ్గెట్టక పోతే గొడ్డే వాకిలీ బాగుంటదా ?" సరే ఏడుచుకోమని మనసులో అనుకుంటుండగా పనిమనిషి ఒక్కసారి పమిట తీసి దులిపి మళ్ళీ వేసుకుని ఛాతీ ప్రదర్శనం చేసివెళ్ళి తల వాకిటి తలుపు గడియపెట్టి దొడ్డి చిమ్మటం మొదలు పెట్టింది. నేను దగ్గ్రిరు చెంది కుంచున్న చోటే పాతుకు పోయినాను. మరి నేను శుకుడినా, పరాశరుడినా ! వాళ్ళంతా వెలగ పెట్టింది మాత్రం ఏముంది ?

చిమ్మినచోటే చిమ్ముతూ మధ్య మధ్య నావైపు చూసి నవ్వటం మొదలు పెట్టింది. తెగించి "ఒకసారి లోపలికి రావే !" అన్నాను.

"దేనికి ?" అంది.

"పనుంది."

"మీ పని నాకు తెలుసులే.' అంటూ చీపిరికట్ట అక్కడ పారేసి నావైపు వచ్చింది.

దాం దుంపతెగ ! దాని వంటి బిగువు ! దాని శక్తి ! తలుచుకుంటే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది !...

ఆడవాళ్లకు షష్టేంద్రియం ఉంటుంది. నా భార్య వస్తూనే

"నిన్న వచ్చిందా అది ?"

"ఆఁ"

"అయితే ముగ్గు వెయ్య లేదేం ?... ఏం చేశారు దాన్ని ?"

“మాయింటిముందేగా అదీ?”

నా భార్య ఏడవటం మొదలు పెట్టింది. నేను ఎంతో నేర్పు ఓదార్చిన మీదట కాస్త తేలి “ఆ పక్షిని రావద్దని చెప్పండి!” అంది.

“నువ్వే చెప్పు.”

“మీరే చెప్పండి. మీ రెరుగుదురుగా దాన్ని!

“ఏమీ లేదే చెపుతున్నా. చూడు! నువ్వు నా మనసు లేక ఎన్నో అందాలు చూస్తున్నాను! నీ మనసు మంచిదే కదా? ఆ పక్షినాలు ఎందుకు?

నా భార్య నిజమే నన్నది. నేను నిర్దోషినని నమ్మిం దనుకున్నాను.

ఆ రాత్రి అకస్మాత్తుగా “దాన్నికూడా ముద్దు పెట్టుకున్నారా?” అని నా ప్రాణం పొయ్యేటట్టు చేసింది!

చిరకాలమునుండి బాధించుచున్న మూత్రవ్యాధులకును శగ (గనేరియా) వ్యాధికిని క్రొత్తగా కనిపెటబడిన దివ్యౌషధము

గొనో కిల్లర్ (రిజిస్టరుబడ)

కృత్రిమములకు జాగ్రత్త “కోడి మార్కు”ను చూసి కొనుడు

ఈ ఔషధము ఇంగ్లీషు మందులను దేశీయ ఔషధములను పుచ్చుకొనినను గుణము కలుగనియెడలను, యింజక్షనులవలనను, వాక్సినులవలనను గూడ లాభములేక పోయినయెడల, కడపటి ప్రయత్నముగా మా గొనోకిల్లరునుగూడ పుచ్చుకొని చూడుడు. పెక్కుయేండ్లనుండియున్నను లేక క్రొత్తగా కలిగినను ఏరకము శగ సంకటమైనను మరెట్టి మూత్రవ్యాధులైనను స్త్రీలకైనను పురుషులకైనను గొనో కిల్లరు తప్పక కుదుర్చును. మూత్రము ఝూరీగా వెడలును. మూత్రము పోవుచున్నపుడు కలుగు మంట తగ్గిపోవును. మూత్రనాళమునందలి వాపు తీసిపోవును. శగ వ్యాధి (గొనోరోకసు) వలన మూత్రము బొట్టుగా పడుట, మేహరోగమువలన మూత్రద్వారమునుండి పోవు తెలుపు, మూత్ర ద్వారముయొక్క వాపు, మూత్రద్వారముయొక్క చుట్టు వుండు పోకయొక్క వాపు, మూత్రాశయముయొక్క వాపు లేక మూత్రతిత్తియొక్క వాపు, నరముల జబ్బు మున్నగు వ్యాధులన్నియును స్త్రీలకున్ను పురుషులకునుగూడ గొనోకిల్లరువలన కుదురును. వీర్యము (సెమను) పోవుట, మూత్రవ్యాధులు మున్నగునవిగూడ దీనివలన కుదురును. ఖరీదు 50 మాత్రలుగల సీసా రు. 3—0—0. కృత్రిమములు చూచి భ్రమజెందవలదు. మా పుంజుమార్కు గమనింపుడు. వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

అడ్రెసు:—డాక్టరు డి. యన్. జస్సాని గిర్‌గాను వెనుకరోడ్డు, బొంబాయి 4

Dr. D. N. JASANI, Girgaum Back Road, Bombay 4
Madras Agents:—DADHA & CO., Nainiappa Naick St., P. T., Madras

మీకు కావలసిన చక్కని స్వదేశీ సిల్కు యుడుపులు, గుడ్డలు, పలువిధములైన చీరెలు, జాకెట్టు రకములును,

కేశవరామ్ అండు కంపెని,

1/287 ఎస్ప్లనేడ్ రోడ్డు, మద్రాసులో దొరకును.